

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTĂ BISERICESCĂ, ȘCOLARĂ, LITERARĂ ȘI ECONOMICĂ.

ABONAMENTUL:

Pe un an — — — — — 40 Lei.
Pe jumătate de an — — — — — 20 Lei.

Împare odată în săptămână:
DUMINECA.

REDACTIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
Arad, Strada EMINESCU Nr. 35.
Telefon pentru oraș și județ Nr. 266.

Nr. 2545/924.

Comunicat.

Am primit dela Mitropolia Moldovei și Sucevei un exemplar din calendarul bisericesc pentru lunile Octomvrie, Noemvrie și Decemvrie 1924, însoțit de „Lămuriri pentru înțelesul poporului”, cari le comunicăm onoratei preoțimii, ca bun material pentru lămurirea poporului despre schimbarea calendarului și anume:

Facem cunoscut tutulor bunilor creștini ortodoxi, că acest calendar, așa precum se prezintă și e tipărit nu e un calendar din nou alcătuit, nici un calendar străin, care să fi fost primit de Biserica noastră, dela altă Biserică, ci e vechiul nostru calendar ortodox, păstrat de veacuri de sf. noastră Biserică strămoșească, românească, după care s'au prăznuit în cursul vremurilor, toate sărbătorile mari și mic, precum am pomenit dela moșii și strămoșii noștri.

Din pricină însă, că acest calendar, după socotelile făcute de cei ce se ocupă cu știința planetelor, rămăsese în urmă cu 13 zile, Sf. Sinod, după multă chibzuință și cu mare grijă, i-a adus îndreptările cuvenite, precum se vede în Enciclica Sa, publicată în revista Biserica Ortodoxă pe luna Iulie trecut.

Ținem iarăși să se știe, că această rămânere în urmă, sau întârziere cu 13 zile, nu însemnează că calendarul nostru a fost greșit la alcătuirea lui. Această rămânere în urmă, să datorește neputinței omenești de a măsura timpul anului până la o clipă și a-l împărți fără a rămânea o diferență mică, care diferență în curgerea a sute și mii de ani, să mărește până ajunge la câte-va zile.

Aceasta face că anul socotit în calendare

să dea diferențe foarte mici, față de anul socotit după mișcarea pământului, sau anul ceresc.

Din această pricină, toate calendarele au suferit mici neajunsuri, care s'au îndreptat, din timp în timp, săgindu-se zilele cu care calendarul a rămas în urmă.

Calendarul nostru ortodox, din pricinele arătate, rămăsese în urmă cu 13 zile și Sfântul Sinod în înțelegere cu celelalte Biserici de legea noastră ortodoxă, i-a adus îndreptările trebuitoare, înlăturând cele 13 zile care s'au adunat în timpul de aproape 2000 de ani, de când a fost alcătuit.

Așa dar, acest calendar care vi se prezintă îndreptat de Sf. Sinod, nu este, precum am zis, un calendar nou, sau împrumutat dela alte neamuri streine de legea noastră, ci este tot calendarul nostru, care își păstrează Pascalia calendaristică, după care se face orânduirea tuturor sărbătorilor mari și mici din curgerea anului, însă puse la data timpului când în adevăr cad, după socotelile anului ceresc, fără a se schimba data lunară.

Prin urmare, prin îndreptarea făcută calendarului nostru ortodox, Sărbătoarea prea Cuvioasei Maicei noastre Paraschiva, atât de mult cinstită și slăvită de poporul moldovenesc de dincoace și dincolo de Prut, cade anul acesta, tot în ziua de 14 Octomvrie, care zi însă, prin îndreptarea calendarului, va avea loc cu 13 zile mai înainte, sărind adică dela 30 Septemvrie, direct la 14 Octomvrie, când va avea loc, cu toată evlavia cuvenită, prăznuirea zilei *prea Cuvioasei Maicei noastre Paraschiva*. Cu alte cuvinte și mai pe înțelesul tutulor, *anul acesta ne culcăm cu bine, în seara zilei de 30 Septemvrie și după o noapte mai lungă, ne sculăm voioși în zorile dimineții zilei de 14 Octomvrie.*

Să se știe că înlăturarea celor 13 zile, se va întâmpla numai anul acesta.

Indemnăm deci pe iubiții noștri creștini, să primească cu deplină încredere îndreptarea ce s'a făcut calendarului nostru și să prăznuiască cu aceeași credință și evlavie sfintele sărbători mari și mici, ca până acum, asigurându-i de grija ce are Sfântul nostru Sinod, de a se păstra în totul și neștirbită credința noastră strămoșească, cu datinile și vechile deprinderi creștinești și românești.

Arad, 9/22 Septembrie 1924.

Ioan J. Papp m. p.
Episcop.

Discurs

rostit în parlament de dl. VASILE
GOLDIȘ, la proiectul învățământului
primar.

(Urmare.)

Nu pot să înțeleg rostul acestor dispozițiuni. Ele sunt în absolută contrarietate cu principiile oricărui cod penal modern, sunt în contrazicere cu dreptatea și mai vârtos cu demnitatea corpului didactic, care lipsit de demnitate nu-și va putea îndeplini misiunea divină de a răspândi lumina și adevărul. (Aplause prelungite pe băncile opoziției).

Corpul învățătoresc compus din 30.000 de bărbați luminați, ar putea fi lăsat să-și administreze el însuși toate afacerile în cadrele unei autonomii sănătoase, sub controlul suprem al Statului. Acest sistem al autonomiilor profesionale prinde tot mai mult rădăcini în opinia lumii civilizate și societățile omenești, căutând formele cele mai potrivite progresului prielnic fericirii pământești, evoluează în direcția acestei concepții. De ce să rămânem veșnic în urma tuturor? Și de ce mai vârtos ne osificăm în deprinderile unul trecut întunecat anticultural? De ce această fanatică insistență mai ales de a judeca pe învățător cu ușile închise, ca în evul mediu? (Aplause).

O voce: E vorba de procese disciplinare.

D. V. Goldiș: Dar în aceste procese disciplinare se judecă despre cinstea și viitorul, chiar de existența materială și morală a unui om.

Cum puteți d-voastră admite, ca acest om, care este un învățător, să fie judecat cu ușile închise, prin comisiuni pendinte de ministru și lipsit de apărarea competentă avocatului? Cu asemenea terori i-ați putea interzice învățătorului să uzeze de consultațiunea medi-

cului în caz de boală. (Aplause prelungite pe băncile opoziției).

Sistemul acesta este un sistem medieval și rușinos. (Aplause prelungite pe băncile opoziției).

D. Andrei Pora: D-le deputat, acum se discută un proiect de lege trimis de d. ministru al Instrucțiunii tuturor organizațiilor învățătorești din țară, în care, proiect se prevede înființarea comisiunii de judecată unde președintele comisiunii este un magistrat, iar învățătorul inculpat are dreptul să-și aleagă apărătorul, fie dintre membrii corpului didactic, fie dintre avocați.

D. V. Goldiș: Iau cu bucurie cunoștință de aceste deslușiri pe cari le-ați fi așteptat dela d. ministru. Mă mir numai pentru ce s'a lăsat în proiectul de față dispozițiile incriminate, dacă d. ministru are de gând să le schimbe în curând. Se dovedește din nou cu câtă ușurință se le giferează în țara noastră.

D. dr. C. Angelescu, ministrul instrucțiunii: d-le Goldiș, dispozițiunea aceasta, de a nu fi un avocat apărător al învățătorului este prevăzut în vechea lege a lui Haret și a fost întotdeauna în Vechil regat. (Sgomot, întreruperi).

D. V. Goldiș: Cred, că ceace îmi spuneți nu acoperă vreun gând al d-voastră de a rămâne cu legea lui Haret și m'aș bucura mult, dacă ați fi ajuns la convingerea că asemenea proceduri anacronice nu se mai pot susține. Imi pare însă rău, că d-voastră nu ați introdus nouile dispozițiuni deja în proiectul de față fiindcă viitorul este necunoscut și nesigur, nimeni n'ar putea să garanteze că îndreptarea se va face în curând și este o mare nedreptate ca legea aceasta să se mai aplice măcar într'un singur caz. Eu nu știam gândul d-voastră pentru cele viitoare, ci fac critica proiectului pe care ni l-ați prezentat, care cum recunoașteți acum și d-voastră, este în chestia ce ne preocupă, rău, antisocial și antidemocratic. (Aplause prelungite pe băncile opoziției).

Trec, d-lor deputați, la alta chestiune care nu este în legătură cu partea formală a legii, dar este în strânsă legătură cu scopul ei.

Legea aceasta are ca scop să aducă lumină în sate.

Și atunci, să mă credeți, d-le ministru, nu ajunge școala primară. Instrucțiunea primită în școala primară se șterge în curând, dacă mediul nu este prielnic. Timpul petrecut în școala, chiar de 7 ani să fie e prea scurt ca să poată lăsa urme neșterse în mintea și sufletul copilului. Simpaticul meu antevorbitor d. profesor și deputat Kräuter a socotit în cifre orele pe cari copilul le petrece în școală. Și numărul acestor ore e disparent față de timpul pe care copilul îl petrece între ai săi, în mediul firesc al satului și cătunului său. Atunci trebuie să ne precupe gândul de a ține satul întreg în necurmată legătură cu cartea, cu cultura. Să-ție să rămână până la mormânt sub razele binefăcătoare ale învățaturii, ale culturii educative. Și aveă

sub acest raport, toată dreptatea d. deputat și profesor universitar Simionescu, că ministerul instrucțiuni ar trebui să se prefacă în ministerul culturii naționale.

Voci: Așa este. Foarte bine.

D. V. Goldiș: De altfel, sunt informat ca însuși d. ministru este animat de aceleași convingeri. Cum putea să ducem în mijlocul satelor noastre preocuparea neincetată pentru progresul cultural? Vreau să arunc în opinia publică chestiunea de cea mai mare importanță a societăților noastre culturale. Trebuie să se pătrundă publicul nostru întreg de chemarea și misiunea patriotică a societăților noastre culturale.

Dela aceasta tribună se așteaptă, cu drept cuvânt, propagarea ideilor generoase, inițiativa tuturor reformelor folositoare.

Sunt convins, că nu este unul pe aceste bănci care să nu înțeleagă rostul societăților culturale, și am puternice dovezi să cred, că d. ministru al instrucțiunii mă aprobă, când cer ca ministerul instrucțiunii, care va trebui să se prefacă în ministerul culturii naționale, va avea datorința să dea tot concursul său tuturor societăților culturale, născute din inițiativă particulară, să ajutoreze moralmente și materialicește aceste societăți, armonizându-le și dirigându-le în mod conștient fără ale stânjeni întru nimic libertatea de acțiune și autonomia lor administrativă, stimulând pe toți funcționarii publici a le sprijini. (Aplause pe băncile opoziției).

Un poet vrednic al nostru scrie, acum de curând rânduri foarte frumoase în această chestiune.

Voci: Goga.

D. V. Goldiș: Nu d. Goga, d. Nichifor Crainic.

O voce: E liberal. (Ilaritate).

D. V. Goldiș: Observ ilaritatea pe băncile liberale. Parcă, d-voastre, credeți că ar fi de răs, dacă cineva este liberal. Nu știam că d. Nichifor Crainic este liberal, dar acest liberal scrie în articolul despre care vorbeam, următoarele: „E dureros să ni-o mărturisim, dar școala cea atât de mult confundată cu apostolatul, în limbajul festiv al congreselor, e de fapt un faliment“.

D. dr. C. Angelescu, ministrul instrucțiunii: Nu-mi vine să cred că este liberal (Ilaritate).

D. V. Goldiș: Care va să zică, d-voastră, d-le ministru, credeți că un liberal sadea are vocațiunea să ascundă adevărul?

Ascultați ce ne spune mai departe acest poet liberal: „Statul nostru e abea pe jumătate civilizată. El înfățișează alături de palatul proaspăt și măreț al orașului, coliba mizerabilă, aceeaș de două mii de ani, a satului; expresia libertății alături de expresia robiei. Căci dacă în svârcolirile gemute ale istoriei noastre am dat peste cap rând pe rând, robii străine și lăuntrice, robii politice, robii sociale și economice, marea mulțime a poporului nostru zace încă în cea depe urmă dintre robii: robia neștiinței. E cea mai lungă și mai josnică. Și atâta vreme cât va mai dura, toate

libertățile răscumpărate cu sânge, vor rămâne încuiate sub lacăte grele. Punând cultură în sufletul mulțimii i-am pus în brațul voinic acea miraculosă iarbă a fiarelor, care va sparge ultimile lacăta și va deschide larg porțile — către lumina adevăratei omenii“. (Aplause prelungite pe băncile opoziției).

Il rog pe d. ministru să-și asume gloria de a aranja chestiunea societăților culturale românești. Aceste societăți vor desăvârși munca școalei, care în mijlocul mediului indiferent rămâne stearpă. Să nu rămână nici un sat românesc în Ardeal, în care să nu se aște în agentură a asociațiunii pentru literatură poporului român, nici un sat în țara românească fără o casă națională, fără un cămin cultural. Atunci numai vom putea spune, că ne-am făcut datorința de plin fără de neamul nostru. (Aplause prelungite).

Trec acum la alte probleme, cari ni se impun în legătură cu proiectul de lege, ce ne stă înainte. — Una din ele este problemă minorităților, în special a culturii minorităților. Nu voi ascunde nimic din aceea ce cred. Fără teamă de hui-dueli și fără dor de aplause, eu voi spunem adevărul, cum îl știe mintea mea și cum îl simte inima mea. Mă simt răsărit din stratul neamului românesc cu rădăcini de două mii de ani în istoria vremii și nu voi ascunde, că neamul acesta este pentru mine comoara cea mai scumpă din lume. Mă știu în armonie cu dreptatea și cu adevărul, când afirm, că Statul acesta în care trăim, este Statul românilor. (Aplause unanime prelungite.) Statul acesta este un Stat unitar, național, român. (Aplause unanime prelungite, strigate de bravo). Statul acesta, d-lor, este creiat prin dreptatea istoriei. După dreptate el de două mii de ani este al românilor. Multe veacuri dearândul sfâșiați prin barbarie și robie, făcându-se dreptatea în lume, românii au revenit acolo unde s'au zămislit, în Statul lor unitar, național, român (Așa este, bravo, aplause unanime prelungite).

Pentru aceea, orce politică se face în Statul acesta, de orcare partid ar fi guvernul acestui Stat, gândul, grija tuturor partidelor și guvernelor trebuie să fie, ca în primul rând și mai presus de toate să fericească, să întărească și să lumineze poporul român, ferindul de orce exploatare. (Aplaus unanime prelungite, bravo!).

Dar, d-lor, aceasta este o latură a problemei, este un adevăr, de care sunt adânc pătruns și pentru care, cât îmi va fi dat încă să lupt și să pot muncii în viața mea, voi lupta și voi munci. Dar nu mai puțin adevărat este, d-lor, că în fața exigențelor civilizațiunii, la care a ajuns omenirea, Statul acesta numai până atunci va fi al românilor, până când va fi și al libertății și al dreptății. (Aplause pe băncile partidului național și pe băncile minoritarilor sași).

(Va urma).

Sfințirea bisericii.

— Desvelirea monumentului pentru eroi și a unei plăci comemorative în comuna Izvin. —

Dumineca de datul 1/14 Sept. a. c. a fost pentru credincioșii comunei Izvin o întreită serbătoare.

Sfânta biserică, pentru renovarea totală și împodobirea căreia credincioșii au pus o laudabilă râvnă, în aceasta zi își aștepta binecuvântarea. Cu acest prilej urma să se desvălească și monumentul pentru eroi precum și o placă comemorativă prinsă în zidul bisericii întru amintirea venirii M. S. Regelui Ferdinand I. în sf. biserică de aici.

În vederea acestor serbări, în preseara acestui praznic a sosit în comună delegatul P. S. Sale Dluu Episcop. P. On. Domn. referentul bis. Mihaiu Păcățianu, însoțit de proto-diaconul Ioan Cioara, — cari întâmpinați la halta comunei au descins în ritmul armonios al famfarei țaranilor de aici.

Au fost binevenți, în numele plasei de agilul pretor Ghiță Todan, iar în numele comunei bisericești de preotul locului.

Poporeni în semn de dragoste, cătră înalții oaspeți i-au petrecut până la locuința preoțească, unde famfara de aici, în decursul cinei, a cântat mai multe arii.

În dimineața zilei praznicului enoriașii în zăpada portului țărănesc se adunau pâlcuri, pâlcuri spre biserică, astfel, că la ora 9 — termin fixat pentru primirea oaspeților din Timișoara, — Izvinul era în plină sărbătoare.

Autoritățile, în frunte cu dl prefect Dr. Iuliu Coste și generalul comandant Găvănescu, au fost primite cu tot fastul.

Actul sfințirii, pontificat de P. On. păr. Mihaiu Păcățianu, asistat de preoții: Dr. Stefan Pop, Ioan Coșariu, Iosif Petcu, Ioan Belei, Ștefan Șora, Melentie Șora și păr. protodiacon Ioan Cioara, — s'a început în curtea bisericii. — Răspunsurile liturgice le-a dat corul bisericesc din loc. Biserica din Izvin s'a dovedit, — ca de atâtea ori — și de data aceasta neîncăpătoare pentru poporul de aici. Frumoasa și instructiva predică rostită de păr. ref. bis. Păcățianu, a fost ascultată cu toată atențiunea.

După rugăciunea amvonului poporul, în frunte cu preoții, a ieșit la monumentul ridicat de comuna bisericească, întru pioasă amintire eroilor de aici.

După rugăciunile făcute aici întru odihna lor, păr. M. Șora a rostit câteva cuvinte, despre înalta atențiune de care s'a învrednicit comuna în toamna anului trecut, când a fost vizitată de M. S. Regele Ferdinand I., — eroul eroilor, sub a cărui sceptru s'au realizat aspirațiunile seculare ale neamului, — moment eternizat prin o placa de marmoră. — În

analogie arată că comuna își are și eroii jertfei, cum sunt și aceia întru amintirea cărora s'a ridicat monumentul.

De sup învelitoare, care cade, se ivește granitul luciu, pe care sunt gravate 32 nume dragi, stropite cu lacrimi.

Dl. prefect Dr. Coste rostește un frumos discurs despre înșămnătatea și cultul eroilor schițând în mod plastic măreața figură de erou. Mai vorbește și generalul Găvănescu, slăvind jertfa eroilor.

În armonia cântărilor bisericești poporul credincios reîntră în sf. biserică. Pe perețele de miazăzi zimbește acum marmora desvelită în care sunt gravate cuvintele: „În amintirea venirii M. S. Regelui Ferdinand I. în sf. biserică ortodoxă română din comuna Izvin în ziua de 13 Nov. 923. cu prilejul primei vizite a gloriosului nostru Rege în Bănatul României Mari“.

După terminarea serviciului bis. credincioșii se îndepărtează în bătaia tradiționalului treasc, un indispensabil instrument pentru ori ce mare praznic în Banat.

La masa comună, servită de harnicele femei din Izvin în sala casei culturale, au vorbit Dl Prefect pentru M. S. Regele. P. On. păr. M. Păcățianu pentru dl prefect și Dl. general, dl Dr. Gheorgheviți, primarul orașului Timișoara pentru P. S. Sa Dl. Episcop și delegatul păr. M. Păcățianu. Au vorbit apoi păr. Călniceanu, săteanul Achim Bosioc episcop, păr. M. Șora, Inv. St. Stefanu și deputatul Dr. P. Licarețiu. A mai rămas un cuvânt nerostit dar simțit pentru păr. Dr. Gh. Ciuhandu referent consistorial, sub a cărui îngrijire și îndrumare directă parohia ortodoxă de aici se află în plină activitate bisericească.

Cât a ținut masa famfara din loc a executat cu precizie frumoase arii, sub conducerea talentatului țaran Nistor Miclea, organizatorul și instructorul ei, și a multor coruri din Bănat.

La ora 4 distinșii oaspeți din Timișoara se îndepărtează, iar la ora 6 întreg satul petrece la gară în acordurile famfarei pe înalții dignitari bisericești urându-le „drum bun“.

Țin și la acest loc să aduc mulțumită tuturor Dlor, cari au binevoit a ne da concursul moral pentru reușita acestor serbări. În special are recunoștința mea primpretorul plasei Dl Weisz, care deși străin de confesiunea noastră, ca funcționar român, în cercul lui de activitate, nizuiește cu multă râvnă să se identifice cu toate cauzele, cari servesc prestigiul național și creștinesc al acestei iubite Țări și care alături de destoinicul pretor Gheorghe Todan a luat parte efectivă la aranjarea acestor serbări.

Izvin, la 5/18 Sept. 1924.

Melentie Șora preot.

Inceputul durerii noastre (Matei 24, 6-8)

Conferință poporală, ținută la 12/25 Mai în comuna Spata; la 9/22 Iunie în Bruznic; la 22 Iulie (3 August) a. c. în Ohaba-Sârbească de cercul religios Zăbalț

de IGNATIE DIHOR, preot ort. rom în Zăbalț.

Așa vedem în II Moisi 25.17 unde zice Dumnezeu însuși: „Să faci îngeri de aur“.

La II Moise 26,1 „Să faci zece covoaie de in subțire resucit cu îngeri în țesătură aleasă“.

La II. Moisi 37,6-9. 36, 8, 36, 33; II. Moisi 40 să vede ca Moisi a împlinit porunca lui Dumnezeu.

Împăratul Soloman când zidește biserica grandioasă încă face pe toți pereții chipuri de heruvimi scriși cu condei apoi frunze și flori deschisă. (III Regii 62, 28).

Iubiților venind Isus în lume nu a venit ca să strice legea și poruncile date de Dumnezeu Tatăl căci el a fost fiul lui Dumnezeu și desigur ce face Dumnezeu Tatăl, Dumnezeu Fiul nu poate strica. El a venit ca să desăvârșească și să perfecționeze pentru mântuire (Matei 5,17-19).

Rătăciții zic, că icoanele sunt chipuri cioplite și făcute de mână omenească și Dumnezeu zice, ca să nu ne închinăm chipurilor cioplite.

Iubiților; Dacă icoanele ar fi chipuri cioplite atunci Dumnezeu nu ar fi poruncit lui Moisi ca să facă icoane în biserică. Dumnezeu a poruncit. Moise a plinit porunca Dumnezească, cu toate că i s'a dat pe muntele Sinai cele zece porunci, întră cari porunca a doua zice, ca să nu ne închinăm chipurilor cioplite. Să vede dar, că icoanele nu sunt chipuri cioplite, căci altcum Dumnezeu nu ar fi putut da lui Moise o astfel de poruncă. Hristos câtă vreme a umblat prin biserici și în palestina predicând și învățând oamenii a văzut icoanele în biserici și nu a zis cătră nime ca să le scoată afară. Așa-dar dacă zice un zburat din minte că icoanele sunt chipuri cioplite și să ne punem să scoatem icoanele afară din biserici oare nu călcăm porunca lui Dumnezeu care zice ca să facem icoane în bisericii?

Dar trebuie să știți, nu ne închinăm la icoane ci le cinstim. Noi nu zicem în biserici cred în icoana sf. Nicolae, ci zicem „Cred întrunul Dumnezeu...“ apoi mai zicem: „Tatăl nostru carele ești ceruri“. Noi avem multe cântări și Rugăciuni în biserică; dar eu nu cunosc nici o rugăciune prin care ne-am ruga la vre-o icoană. Așa-dar aceia ce zic că noi ne închinăm la icoane sunt niște mincinoși și oameni de nimica, cari calcă poruncile lui Dumnezeu și hulesc pe Dumnezeu.

Icoanele noastre nu sunt cioplituri ci sunt pânze sau hârtii pe care s'a scris cu condeiul sau s'a pic-

tat cu culori persoana respectivă pe care are biserica ca să o înfățișeze credincioșilor săi. Da! Aprob părerea aceasta a sectarilor față de bisericile catolice cari își varsă din plumb, cioplesc din piatră, și în lemn sfinți lor dar nici când față de biserica cea mare ortodoxiei care departe este de ori ce rătăcire căci s'a ferit și se va feri pururea de a introduce inorațiuni, și falsuri în dogmele și practica ei. Apoi dacă poate cineva să afirme că icoanele pictate cu culori sunt chipuri sau idoli ciopliți, acela va putea să afirme că și evangelia este chip cioplit căci și aceasta este scrisă cu culori asemenea icoanelor și respectivul acela, când va avea vre-o oglindă și se va privi într'nsa va putea să afirme și despre dânsul că este chip cioplit sau idol.

3. Rătăciții sectari nu practică nici botezul așa precum să cuvine. Ei nu se botează cu botezul ce ni la rânduit Isus Hristos, ci să botează cu botezul lui Ioan Botezătorul, care nu are nici o putere mântuitoare pentru creștinii de după Hristos, ci numai pentru cei ce așteptau venirea lui Hristos în lume, pentru aceea să și numește botez de pocăință. Adevărul acesta îl vedem din evangelia lui Matei cap 3 v. 2,11, unde Ioan Botezătorul însuși zice: „Eu vă botez pe voi cu apă spre pocăință. iar cel ce vine după mine, mai tare decât mine aste, acela vă va boteza pe voi cu Duhul Sfânt“. Iar Hristos zice: „De nu va naște cineva din apă și din Duh nu va intra în împărăția lui Dumnezeu“. (Ioan 3,5). Adecă de nu se va boteza cineva cu botezul lui Hristos, despre care zice Ioan Botezătorul că este mai tare decât al lui nu va putea dobândi fericirea vecinică. Botezul lăsat de Hristos se face cu apă sfințită, adecă cu apă plină de Duhul Sfânt, cum zice Hristos din care s'a pornit păcatul și puterea satanei, care este dela potop înecat în ape. Sfințirea apelor o pot face numai preoșii cari sunt reprezentanții Apostolilor iar acești din urmă reprezentanții lui Hristos. Mireni nu au puterea de a sfinți apele. Adeseori se întâmplă ca în lipsa preotului să se boteze copii fără apă sfințită de cătră oameni de rând, când se prevede ca copilul nu ajungă în viață până la sosirea preotului sau reprezentantului lui Hristos, apoi dacă acesta trăiește până la sosirea preotului și botezul sa săvârșit de cătră mireni preotul își va împlini datorința prescrisă căci altcum botezul nu va fi valabil și anume cauza este că botezul săvârșit de mireni este botezul lui Ioan Botezătorul. Botez de pocăință, care este valabil numai până la sosirea lui Hristos sau la cazul acesta numai până la sosirea reprezentantului lui Hristos, a preotului. Copilul încetat din viață până nu va sosi preotul și este botezat cu botezul de pocăință, botezul este pentru el valabil căci el se consideră ca creștin care a așteptat pe Hristos și s'a pocăit de păcatul strămoșesc, iar moartea lui este împreunarea cu Hristos.

Rătăciții sectari iubiților mai fac o greșală grozavă cu privire la botez și prin faptul că nu botează copii până la treisprezece ani, iar dacă copilul moare până nu ajunge vârsta aceea îl îngroapă ne botezat. Acesta este păcat care strigă la cer după pedeapsă pentru că părinții copiilor sunt obligați ca să îngrijească pentru mântuirea copiilor lor.

Rătăciți sectari afirmă mai departe că botezul nu îl poate primi nime până nu va putea ei înșuși sa cugete și să-și mărturisească păcatele sale. Dar un raționament ca și acesta numai dela oameni fără pricepere poți aștepta. Eu știu că botezul este o taină care are menirea mai pe sus de toate, de a curăți individul respectiv, de păcatul strămoșesc începând Adam în linie descendentă, până la părinții trupești ai individului. Dacă păcatul acela este săvârșit de ascendenții noștri pentru ce trebuie noi să îl mărturisim. — Punem cazul că nici nu îl cunoaștem; astfel dacă nu îl știm, nici nu îl putem mărturisi. Iar a primi botezul numai atunci dacă este în stare de a judeca este un raționament destul de slab. Hristos a venit ca să cheme toată suflarea la adevăr, El s'a răstignit pentru toată lumea deci toți pot fi părtași meritelor lui Hristos de pe cruce prin botez. Un idiot care nu este în stare se cugete pentru ce să fi răspins dela Hristos? Un îngeraș de copil pentru ce să fie răspins dela Hristos; căci Hristos zice: „Lăsați copii să vină la mine“. Copii sunt așa de curați încât se pot apropia în tot momentul de tainele lui Hristos și Hristos însuși îi cheamă la dânsul și dacă Hristos îi cheamă pentru ce să-i oprim. Poate un individ de 13 ani ori de 18 ani ori 60 de ani sunt mai vrednici de sf. Botez ca un nevinoțat de copilăș?

(Va urma.)

Inaugurarea școlii „General Văitoianu“ din Nădab.

— Edificarea altor școli în județul Arad. —

Luni în 22 Septembrie, s-a dat destinației sale, frumosul edificiu al școlii noi ridicate în comuna Nădab, în cadrul unor sărbări înălțătoare. Au participat în frunte cu ilustrul general francez Berthelot, ministrii: Văitoianu Costantinescu și Angelescu, apoi generalii Scărișoreanu Broșteanu și Manu, prefectii Georgescu și Radovici protopopii Georgea, Barbu, Pizo și mai mulți preoți profesori și învățători: Noul edificiu este pus sub patronagiul dlui ministru Văitoianu. Pe frontispiciu are inscripția „Lăsați copii se vină la mine. Solemnitatea sfințirii a fost efeptuită de domnii protopopi Georgea, Barbu, Pizo și opt preoți. Au

ținut vorbiri nuansate de un cald patriotizm protopopul Barbu, preotul locului Polis, prefectul Georgescu, revizorul Cristea, apoi ministrul instrucției Angelescu, care spune că prin hărnicia poporului român, s-a ridicat în 2 ani 7000 de școli din cari 42 revin pe județul nostru. Se ridică școli noi în Susani, Sebiș, Revetiș, Dieci, Almaș, Vozdoci, Lungușoara, Hălmăgel, Poienari, Ocișor, Ionești, Leasa, Măgulicea, Cristești, Brusturi, Bodești, Odvoș, Bârzava, Monoroștia, Căpruța, și Dumbrăvița etc. A mai vorbit în numele ministrului de culte d. Petru Ionescu director general, care a adus elogii preoțmei din județul Arad. Apoi a urmat banchetul, unde s-a ținut vorbiri înflăcărâte. S-a trimis telegrame omagiale M. S. Regelui și primului ministru Brătianu. Un act de pietate a făcut d. ministru Văitoianu care a pus o frumoasă cunună pe mormântul preoților martiri Cornel Popescu și Cornel Leucuța uciși de unguri în 1919. Apoi oaspeți au plecat cu un tren special la Arad. Ne bucurăm mult că în județul nostru se ridică cât mai multe focare de cultură, rugăm însă pe cei îndreptățiți, a lua aminte că chestia culturală și sufletească a neamului nostru, nu se poate deslega numai cu abecedarul, ci în locul prim cu cuvântul sf. Evanghelii. Deci faceți rost să se ridice și biserici.

INFORMAȚIUNI.

Inceperea anului școlar la institutul teologic din Arad. Inceperea prelegerilor la Seminarul nostru din Arad, s'a făcut Luni în 15 Septembrie. Duminică în 14 Sept. s'a oficiat la catedrală chemarea sf. duh prin d. director Dr. T. Botiș unde au asistat toți elevii și corpul profesoral, a fost de față și P. S. S. părintele Episcop Ioan.

Apoi studenții și corpul profesoral au mers la Seminar, unde s'a făcut sfințirea apei mici și stropirea saalelor de învățământ.

La fine d. director a ținut o caldă cuvântare elevilor îndemnându-i la muncă încordată și curățenie sufletească. Arată strânsa legătură ce trebuie să existe între preoți și învățători ca factori cari își îndeplinesc chemarea la care sunt angajați. Indeamnă pe elevi ca această legătură s'o cimenteze între olaltă încă de aici de pe băncile școlii.

Profesor de religie. La școala noastră normală a fost instituit profesor de religie d. Dr. Simion Șiclovian.

O conferință interbalcanică la Sinaia. Se anunță din Geneva, că delegațiunea bulgară lucrează din răsuputeri pentru convocarea unei conferințe interbalcanice la Sinaia, la care să participe reprezentanții ai României, Greciei, Iugoslaviei, Bulgariei, Turciei și Albaniei.

În această conferință se va căuta să se rezoalve diferitele chestiuni balcanice în litigiu și să se înlesnească apropierea între statele respective.

Examen de cvalificație preotească. În 23 Septembrie au prestat examenul de cvalificație preotească, următorii candidați de preoți, absolvenți ai Seminarului nostru: Trăian Brânzei, Cornel Popovici, Petru Brad, Ioan Laza, Trăian Ilie, Dumitru Botău, Nicolae Stan, Gheorghe Jurău, Mircea Anghel, Aurel Dan, Iosif Vârtaci, Coriolan Tirla, Nicolae Neagota, Dumitru Manațe, Vasile Drincu, Petru Eleneșiu, Gheorghe Papp, Nicolae Baciu, Romulus Chișin.

Carte folositoare. Societatea „Ocrotirea orfanilor din război” a editat în vara anului acestuia o carte de rară frumusețe tehnică și de înălțător, conținut, cu titlul „Pentru Neam și Țară”. Cartea se desface în două părți: o parte în care se descrie războiul nostru în momentele lui cele mai însemnate; și altă parte, în care se descrie opera de binefacere a societății „Ocrotirea orfanilor din război”. Opera caritativă a acestei societăți nu poate fi îndeajuns lăudată: după datele statistice oficiale numărul orfanilor de război se ridică peste 360.000. Societatea întreține astăzi peste 100 orfelinate, câteva sanatorii și infirmerii, unde sânt întreținuți peste 10.000 orfani și educați și crescuți astfel ca să poată deveni mâne cetățeni folositori țării. Societatea dă ajutor și îngrijește de mulți orfani la domiciliu. Cartea e scrisă în stil ușor și e vrednică să fie citită.

† **Necrolog.** Ioan Ardelean preot în Micălaca, Aurelia măr. Felnecan, Nicolae Ardelean, frați și soră atât în numele lor, cât și a numeroaselor rudeni, cu adâncă durere comunică trecerea la cele eterne a preasculpei lor soră *Minerva Ardelean* întâmplată, după lungi suferințe, la 29 Sept. crt. ora 1, în etate de 25 ani. Rămășițele pământeste ale sculpei defuncte, se vor așeza spre vecinică odihnă Marți în 30 crt. la orele 4 p. m. din morga spitalului județean. Arad, la 29 Sept. 1924. — Vecinica ei pomenire.

Mulțumită publică. Cu prilejul renovării sf. biserici din Izvin, credincioșii acestei parohii sau grăbit să înapodobească și înzestreze casa Dlui, care cum i-a dat mâna Așa:

Ana Flueraș, Saveta Novac și Marta Stoicu o icoană vopsită pe pânză 500 Lei, Ana Cherlia o icoană vopsită pe pânză 500 Lei, Eva Oproane o icoană vopsită pe pânză 500 Lei, Dimitrie și Marie Breca o icoană vopsită pe pânză 500 Lei, Ancuța Cherlia o icoană vopsită pe pânză 500 Lei, Elena Murariu și Marta Vuia o icoană vopsită pe pânză 300 Lei, Melentie și Ana Șora o icoană vopsită pe tinechea 150 Lei, Ana Beche o icoană vopsită pe tinechea 150 Lei, Agronom Ciufecu o cruce de metal 500 Lei, Mărie Breca și Saveta Murariu un rând de odjdii 5000 Lei, Agronom Ocker un vas pentru miruit 300 Lei, Agronom Ocker o candelă 500 Lei, Elena Murariu un acoperemânt de lână 1000 Lei, Mărie Breca un covor la proscomidier 400 Lei, Rameztru icoane Achin Bosioc 500 Lei, Ana Cherlia o ștergare 60 Lei. — Total: 11,360 Lei.

Binevoitorii donatori primească dela mine odâncă recunoștință, iar dela Dzeu milă și binecuvântare. Izvin, la 5/18 Sept. 924. *Melentie Șora*, paroh ort.

AVIZ. Cu onoare aduc la cunoștință onoratului public și autorităților bisericesti, că în Arad, str. Dorobanților Nr. 41 (școala confesională), am deschis un *birou tehnic de arhitectură*; *construiesc orice planuri de casă, școli*

și biserici împreună cu devizele (preliminare) lor, mai departe execut colajonări de totfelul de lucrări de zidiri, și întreprind totfelul de lucrări tehnice, clădiri etc.

Cu stimă:

Teodor Cioban,
architect.

CONCURSE.

Conform rezoluției Ven. Consistor diecezan ort. rom. din Arad, de sub Nr. 3299/1924, pentru îndeplinirea parohiei a II-a din *Galșa* (tractul *Șiria*) — devenită vacantă în urma abziecerii pâr. Aurel Pârveu — se publică concurs cu termen de 30 de zile, dela întâia publicare în organul oficios „Biserica și Școala”.

Venitele parohiei sunt:

1. Una sesiune parohială, în estenziune de 27 iughere cadastrale pământ, din care 22 iughere arător și 5 iughere fânaș.

2. Stolele legale.

3. Birul îl formează interesele fondului de bir, a cărui completare e în curgere,

4. Intregirea dotației dela Stat, pe care comună bisericască nu o garantează.

5. De locuință se va îngriji alesul, nefii casa parohială.

Alesul e obligat a suporta toate dările publice după venitul parohiei, a catehiza elevii dela școalele, ce i-se vor designa de către vuperioritatea bisericască și a predica regulat în sf. biserică.

Parohia fiind de cl. I., dela reflectanți se cere calificație în conformitate cu concluzul N-r 84 al Sinodului eparhial din 1910.

Reflectanții se pot prezenta în parohie numai cu stricta observare a §. 33 din Reg. pentru parohii, iar întrucât sunt din alte dieceze, trebuie să ceară în persoană binecuvântarea P. S. S' Pâr. Episcop diecezan. Reflectanții sunt poștiți, ca în termenul concursual, într-o Duminică ori Sărbătoare, să se prezinte în sf. biserică din *Galșa*, spre a-și dovedi dexteritatea în cântare, oratorie și eventual în săvârșirea serviciului divin. Petițiile adresate Comitetului par. ort. rom. din *Galșa*, se vor nainta P. O. Oficiu ppsc. din *Șiria*, județul Arad, în termenul concursual.

Galșa. 25 Aug. (7 Sept.) 1924.

Comitetul parohial.

În înțelegere cu: *Mihai Lucaș*, ppop. rom. ort. 1—3

În conformitate cu concluzul Venerădilului diecezan de sub N-r 1361/1924 să esre concurs pentru îndeplinirea definitivă a parohiei *Răchita*, cu termen de 30 zile dela prima publicare în organul oficios „Biserica și Școala”.

Venitele parohiei sunt:

1. Una senie completă;

2. Stolele uzuale. Din acestea toate compete jumătate văduvei preutese *Verșavia Jucu*, până la 4/17 Aprilie, 1925.

3. Intregirea dela stat.

Alesul este obligat a catihira elevii dela școalele primare din comună fără altă romunerație din partea

parohiei și va suporta dările publice în proporția venitului.

4. De locuidță se va pa locuința văad. învățătoare Domnica Secoșan cu tot cu intravilan și în ștarea actuală.

5. Alesul preot nu poate protesta în caz, când se va reînființa parohia a doua.

Parohia este de cl. I. (primă). Dela reflectanții se cere deci a avea calificație de cl. primă.

Doritorii de a reflecta la acest poet sunt poftiți; ca recursele adresate comitetului parohial din Rechita (jud. C.-Severin) ajustate cu documentele recerute să le aștearnă Pr. On. Oficiu protopresbiterial din Belinț (jud. Timiș) în termenul concursual, având sub durata acestela pe lângă respectarea stictă a dispozițiunilor cuprinsă în § 33 din Reg. pentru parohii și numai după prealabila incuviințare a Pr. On. Domn Protopop tractual a se prezenta în sf. biserică din loc și vro' Duminică ori sărbătoare pre a-șr arăta desteritatea în cele cele situale și eventual oratorie.

Cei din altă dieceză au să dedească, că poșed binecuvântarea Prea Sfinției Sale D-lui Episcop diecezan spre a putea, recurge.

Comitetul parohial.

În înțelegere cu Gherasim Sârbu protopresbiterul tractual.

—□—

1-3

Conform rezoluțiunii Veneratului Consistor diecezan Nr. 1875/1924, pentru îndeplinirea parohiei vacantă Pojoga, protopresbiteratul Lipovei, prin aceasta se publică concurs *de nou* cu termen de 30 zile, dela prima publicare în organul oficios „Biserica și Școala“

Venitele acestei parohii sunt:

1. Un intravilan parohial fără casă.
2. Una sesiune parohială, constătătoare din circa 20 jughere catastrale pământ, notificându-se că întregirea ei la 32 jughere s'a cerut la comitetul Agrar.
3. Stolele legale.
4. Birul legal.
5. Întregirea dela stat.

Alesul e obligat a suporta toate dările publice după venitul parohial și să catehizeze la școala din loc apoi a predica regulat în sfânta biserică.

Parohia e de clasa III., deci reflectanții au să dedească că poșed asemenea cualificațiune, iar recursorile ajustate cu documentele recerute în original precum și cu atestat despre serviciul prestat până aci și adresate Comitetului parohial ort. român din Pojoga să le subștearnă P. On. oficiu protopopesc ort. român din Lipova, îndatorați fiind a se prezenta în sfânta biserică din Pojoga în vre-o Duminică ori sărbătoare, spre a-și arăta desteritatea în cele rituale și oratorie, dar numai cu observarea strictă a celor dispuse prin § 33. din Regulamentul pentru parohii, dovedind prealabil brotopresbiterului tractual cu poșed cualificațiunea prescrisă. Cei din altă dieceză, vor dovedi, că au înalta incuviințare a P. S. Sale Domnului Episcop diecezan de a putea reflecta la aceea parohie.

Pojoga, din ședința Comitetului parohial ort. român, ținută la 7/20 Mai 1924.

În conțelegere cu: *Fabriciu Manuila*, protopresbiter tractual.

—□—

1-3

Concurs repetit.

În conformitate cu ordinul Veneratului Consistor Nr. 2369/1924, pentru îndeplinirea parohiilor I-a și a II-a din Toracul-mic (Mali-Torak, jud. Torontal; Reg. Sârbo-Croato-Sloven) se publică concurs cu termen de alegere de 45 de zile dela prima publicare în organul diecezan „Biserica și Școala“.

Venitele fiecărei parohii sunt:

1. Una sesiune parohială constătătoare din 30 jug. cadastrale, pământ arător.
2. 75 dinari, până la regularea definitivă a birului.
3. Stolele legale.
4. Eventuala întregire a dotațiunii dela stat, pe care parohia nu o garantează.

Case parohiale nu sunt. Preoții aleși vor suporta toate dările publice după beneficiul lor din parohie și vor fi deobligați să catehizeze la școlile primare din comună, unde vor fi designați de către autoritățile competente.

Ambele parohii sunt de clasa I, — dar se admit și recurenți cu cualificațiune preotească de clasa II-a. Recursele ajustate regulamentar și eventual cu atestat de serviciu, se vor adresa către comitetul parohial din Toracul-mic și se vor înainta Oficiului parohial din Sarcia (Sarcă, Reg. S. H. S.); iar reflectanții pe lângă observarea strictă a §-lui 33 din Regulamentul pentru parohii se vor prezenta în vre-o Duminică ori sărbătoare în sf. biserică din Toracul-mic spre a-și arăta dexteritatea în cele rituale și oratorie. Concurenții din alte dieceze vor avea să producă act de legitimitate dela Prea Sf. Sa dl Episcop al Aradului, că pot recurge.

Toracul-mic, din ședința comitetului parohial ort. român ținută în 7/20 August 1924.

Teodor Muntean m. p. Vichentie Baloș m. p.
președinte notar

În conțelegere cu: Gherasim Andru m. p.
 administrator.

Concurs de licitație minuendă.

În baza înaltului act al Venerabilului Consistor ort. rom. din Arad de datul 14/27 August Nrul 2908 ex 1924 să escrie concurs de licitație minuendă pentru zidirea bisericii nouă din comuna Târgoviște, plasa Bega județul Caraș-Severin, care se va ținea în 12 Octomvrie st. n. 1924 la 1 oară p. m.

Prețul de esclamare în bani afară de materialul ce-l ofere comuna este de 393,900 Lei.

Licitanții au să depună înainte de licitare vadiu de 10% în bani, ori în hârtii de valoare.

Planul și preliminarul de spese se pot vedea la oficiul parohial ort. rom. din Târgoviște ori în ce zi.

Licitanții au a subscrie un act prin care să declare, că cunosc condițiunile și deviziul (preliminariul) de spese.

Reflectanții nu-și pot forma spese de drum și viatic.

Parohiei îi stă îndrept, fără considerare la rezultatul licitațiunei a preda lucrările acelui întreprinzător în care va avea mai multă garanță.

Târgoviște, la 29 August (11 Septemvrie) 1924.

Comitetul parohial.

Redactor responsabil: SIMION STANA asesor consistorial
Censurat: Prefectura Județului.